

FINLANDS FÖRFATNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 23 januari 2013

31/2013

Lag

om ändring av lagen om indrivning av fordringar

Utfärdad i Helsingfors den 18 januari 2013

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om indrivning av fordringar (513/1999) 3 § 2 mom., 4, 5—7, 10, 10 a—10 c och 13—15 §, av dem 3 § 2 mom. samt 10 och 10 a—10 c § sådana de lyder i lag 28/2005, 4 § sådan den lyder i lag 568/2008 och 14 § sådan den lyder i lagarna 1538/2001 och 681/2012, samt

fogas till lagen nya 3 a, 4 b, 4 c, 5 a, 10 d—10 f och 11 a § som följer:

3 §

Konsumentfordran

Bestämmelserna om en konsumentfordran i denna lag ska iakttas också när en offentlig-rättslig juridisk persons fordran eller en fordran som anknyter till ett offentligt uppdrag drivs in hos en privatperson.

3 a §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *direkt utsökningsbar fordran* en fordran som får utsökas utan en sådan utsökningsgrund som avses i 2 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007) på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007),

2) *på ett varaktigt sätt lämnande* av ett meddelande till mottagaren personligen, aningen skriftligen eller elektroniskt, så att mottagaren kan spara och återge det i oförändrad form.

4 §

God indrivningssed

Vid indrivning får det inte användas ett förfarande som strider mot god indrivningssed eller som annars är otillbörligt mot gäldenären. Vid indrivning ska förhållningssättet till betalningsarrangemang vara ansvarsfullt. Bestämmelser om förfaranden som från konsumentens synpunkt är otillbörliga eller strider mot god sed finns även i 2 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) och bestämmelser om kreditgivarens skyldigheter gentemot konsumenten i händelse av försenad betalning i 7 kap. 13 § i konsumentskyddslagen.

Vid indrivningen får inte

1) osann eller vilseledande information ges om påföljderna av en underlåten betalning eller om andra omständigheter av betydelse för gäldenären,

2) oskäligen eller onödiga kostnader eller onödig olägenhet orsakas gäldenären,

3) gäldenärens integritetsskydd äventyras.

En preskriberad fordran eller en fordran som har upphört av andra skäl får inte drivas in.

4 b §

Bestridande av betalningsskyldighet

Indrivning enligt denna lag får inte fortsättas, om gäldenären bestrider sin betalningsskyldighet.

Indrivning får fortsättas trots bestridande, om gäldenären inte anger någon grund för bestridandet eller åberopar endast en sådan grund som uppenbart inte har någon inverkan på gäldenärens betalningsskyldighet.

Indrivning av en direkt utsökningsbar fordran får fortsättas trots bestridande, om inte gäldenären har anfört sådana grundbesvär som avses i 9 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter eller utnyttjat något annat därmed jämförbart rättsmedel.

4 c §

Gäldenärens rätt att begära avbrytande av indrivningen av en konsumentfordran

När en konsumentfordran drivs in har gäldenären rätt att begära att indrivningen avbryts och att ärendet överlämnas till rättslig indrivning. Om indrivningen gäller en fordran som förfaller i flera poster får avbrytande av indrivningen dock begäras endast om fordran har förfallit till betalning i sin helhet. Gäldenären ska skriftligen eller på något annat varaktigt sätt begära att indrivningen avbryts.

Trots begäran om avbrytande får indrivning enligt denna lag fortsättas om ersättning för indrivningskostnaderna inte krävs av gäldenären. Om indrivningen fortsätter ska gäldenären samtidigt informeras om att han eller hon inte kommer att avkrävas ersättning för

kostnader för indrivningsåtgärder som vidtas efter att avbrytande har begärts.

Trots begäran om avbrytande får sådana uppmaningar och meddelanden lämnas till gäldenären som enligt lag krävs av borgenären för att anmäla uppgifter om en betalningsstörning, för att avbryta preskription eller annars för att bevara sin rätt.

5 §

Betalningskrav när en konsumentfordran drivs in

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet ska, vid indrivning av en konsumentfordran för någon annans räkning eller indrivning av en konsumentfordran som enbart i indrivningssyfte överförs till den som bedriver indrivningsverksamhet, ge eller sända gäldenären ett betalningskrav.

Ett betalningskrav ska vara skriftligt. Det får dock lämnas till gäldenären också på något annat varaktigt sätt, om gäldenären efter det att fordran har förfallit till betalning uttryckligen har godkänt att meddelanden om fordran lämnas på detta sätt.

Ett betalningskrav får inte ges eller sändas förrän gäldenären efter det att fordran förfallit till betalning har påmint om fordran och det har gått minst 14 dagar från det att betalningspåminnelsen lades fram eller sändes.

5 a §

Innehållet i ett betalningskrav

I ett betalningskrav som avses i 5 § ska åtminstone följande nämnas:

- 1) borgenärens namn och adress,
- 2) grunden för fordran,
- 3) fordrans kapital, ränta, dröjsmålsränta och indrivningskostnader specificerade,
- 4) det totala belopp som krävs,
- 5) till vem, hur och när fordran ska betalas,
- 6) gäldenärens möjlighet att framställa anmärkningar mot fordrans belopp och grund samt inom vilken tid anmärkningarna ska framställas; om indrivningen gäller en direkt utsökningsbar fordran ska gäldenären i betalningskravet underrättas om de rättsmedel som står till förfogande vid indrivningen av

en sådan fordran och om möjligheten att ansöka om betalningsuppskov,

7) till vem anmärkningarna ska framställas; om indrivningen gäller ett offentligt samfunds fordran ska det i betalningskravet också särskilt och tydligt uppges kontaktinformation för den enhet eller person som har hand om det offentliga samfundets indrivning och till vilken gäldenären kan rikta sina anmärkningar om fordran och indrivningen.

Om gäldenären enligt 4 c § har rätt att begära att indrivningen avbryts och att ärendet överlämnas till rättslig indrivning, ska betalningskravet innehålla information om denna rättighet samt om hur begäran om avbrytande ska göras och vilka rättsverkningar begäran har.

Om det i fråga om borgenären används ett annat namn än namnet i det avtal eller någon annan åtgärd som ligger till grund för fordran, ska också det namn som ursprungligen användes uppges i betalningskravet. Vid indrivning av en överförd fordran ska också den ursprungliga borgenärens namn anges i betalningskravet.

Om grunderna för hur räntorna ska beräknas inte har nämnts i betalningskravet, ska gäldenären underrättas om sin rätt att på begäran få en utredning över hur räntorna bestäms.

6 §

Sådant krav på betalning av en konsumentfordran som framställs i domstol

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet får, vid indrivning av en konsumentfordran för någon annans räkning eller indrivning av en konsumentfordran som enbart i indrivningssyfte överförts till den som bedriver indrivningsverksamhet, inte i domstol kräva att fordran betalas förrän ett betalningskrav enligt 5 § har getts eller sänts och de tider för betalning av fordran och framställning av anmärkningar som nämnts i kravet löpt ut.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får betalning krävas om

1) ett uppskov med behandlingen i domstol kan leda till en rättsförlust för borgenären eller om det finns något annat vägande skäl att utan dröjsmål inleda behandlingen, eller

2) gäldenären har bestridit sin betalningsskyldighet eller i enlighet med 4 c § begärt att indrivningen avbryts och ärendet överlämnas till rättslig indrivning.

7 §

Användning av tratta

En betalningsuppsmaning där betalning krävs inom en viss tid vid äventyr att en underlåtelse att iaktta uppsmaningen offentliggörs eller antecknas i kreditupplysningsregistret (*tratta*) får användas endast för indrivning av en klar och ostridig fordran som förfallit till betalning. Vid tillämpningen av denna paragraf betraktas en direkt utsökingsbar fordran som ostridig, om inte gäldenären har anfört grundbesvär eller utnyttjat något annat därmed jämförbart rättsmedel.

En tratta får inte användas för att driva in en konsumentfordran.

En tratta får inte sändas förrän gäldenären har getts eller sänts en betalningspåminnelse, där det uppställts en tidsfrist på minst sju dagar för betalning av fordran eller för framställning av anmärkningar om fordran, och tidsfristen har löpt ut.

En tratta och en betalningspåminnelse enligt 3 mom. ska vara skriftliga. De får dock lämnas till gäldenären också på något annat varaktigt sätt, om gäldenären efter det att fordran har förfallit till betalning uttryckligen har godkänt att meddelanden om fordran lämnas på detta sätt. Betalningspåminnelser får också lämnas till gäldenären på något annat varaktigt sätt, om ett sådant sätt under skuldförhållandets lopp etablerat använts för att lämna meddelanden mellan borgenären och gäldenären.

En tratta får offentliggöras eller anmälas för anteckning i kreditupplysningsregistret tidigast tio dagar efter det att den sänts.

En vägran att betala en tratta får inte styrkas genom en offentlig myndighetsförrättning.

10 §

Ersättning för indrivningskostnader

Gäldenären ska ersätta de skäligena kostna-

der som orsakas borgenären av indrivningen. Ersättningsskyldigheten kan grunda sig både på kostnaderna för borgenärens egna indrivningsåtgärder och på borgenärens kostnader till följd av ersättningar som borgenären ska betala till en uppdragstagare för skötseln av indrivningen.

När skäligheten av de kostnader som ska ersättas bedöms, ska fordrans storlek, mängden utfört arbete, ändamålsenligheten i indrivningssättet och övriga omständigheter beaktas.

Gäldenären är dock inte skyldig att ersätta indrivningskostnaderna, om borgenären eller uppdragstagaren har förfarit i strid med 4, 4 b, 4 c eller 7 § eller om den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet inte har uppfyllt förpliktelserna enligt 5 och 5 a §, utom i det fall att det klandervärda i förfarandet eller underlåtelsen kan anses vara ringa.

10 a §

Maximibelopp för indrivningskostnader i samband med konsumentfordringar

Vid indrivning av en konsumentfordran får det av gäldenären krävas följande belopp för indrivningsåtgärder som nämns i detta moment:

- 1) en skriftlig betalningspåminnelse, högst 5 euro,
- 2) ett betalningskrav som avses i 5 §, högst
 - a) 14 euro, om fordrans kapital uppgår till högst 100 euro,
 - b) 24 euro, om fordrans kapital överstiger 100 euro, men uppgår till högst 1 000 euro,
 - c) 50 euro, om fordrans kapital överstiger 1 000 euro,
- 3) ett i 5 § avsett betalningskrav på en direkt utsökningsbar fordran, högst 14 euro,
- 4) hälften av det belopp som nämns i 2 eller 3 punkten, om det är fråga om ett nytt betalningskrav på samma fordran,
- 5) ett betalningskrav enligt 5 §, högst 5 euro, om fordran drivs in av någon som bedriver indrivningsverksamhet i enlighet med 1 § 3 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999),
- 6) förlängning av betalningstiden på gäldenärens begäran, högst 5 euro,

7) en skriftlig eller på något annat varaktigt sätt framställd betalningsplan som omfattar hela den återstående fordran och som utarbetats tillsammans med gäldenären, högst

a) 20 euro, om fordrans kapital uppgår till högst 100 euro eller betalningsplanen omfattar högst fyra poster,

b) 30 euro, om fordrans kapital överstiger 100 euro, men uppgår till högst 1 000 euro och betalningsplanen omfattar mer än fyra poster,

c) 50 euro, om fordrans kapital överstiger 1 000 euro och betalningsplanen omfattar mer än fyra poster,

d) 20 euro, om fordran är direkt utsökningsbar.

För andra betalningspåminnelser än sådana som avses i 1 mom. 1 punkten får de faktiska kostnader som påminnelsen medfört krävas. Kostnaderna kan tas ut enligt de genomsnittliga faktiska kostnaderna för det slag av påminnelser som använts.

De faktiska indrivningskostnaderna får krävas av gäldenären, om indrivningen har förutsatt en exceptionellt stor arbetsinsats och därför medfört andra indrivningskostnader än sådana som anges i 1 mom. eller kostnader som överstiger de belopp som föreskrivs i det momentet. I sådana fall ska de indrivningskostnader som krävs och grunderna för dem specificeras för gäldenären och denne ska upplysas om att beloppet är större än de maximibelopp som annars ska iakttas. Maximibeloppen får emellertid inte överskridas om indrivningen gäller en direkt utsökningsbar fordran.

10 b §

Tidsgränser för indrivningsåtgärder i samband med konsumentfordringar

För en i 10 a § 1 mom. 1 punkten avsedd betalningspåminnelse får det av gäldenären krävas indrivningskostnader endast om det till gäldenären har sänts en faktura eller någon annan förfalloanmälan minst 14 dagar innan fordran förfallit till betalning, och det innan betalningspåminnelsen avsänts har gått minst 14 dagar från det att fordran förfallit till betalning. Om fordran enligt avtal ska betalas på förfalldagen utan särskild anmä-

lan, får det av gäldenären krävas indrivningskostnader endast om det innan betalningspåminnelsen avsänts har gått minst 14 dagar från förfallodagen.

För en ny betalningspåminnelse eller ett nytt i 10 a § 1 mom. 2—5 punkten avsett betalningskrav får indrivningskostnader krävas av gäldenären endast om det har gått minst 14 dagar sedan den föregående påminnelsen eller det föregående kravet avsändes.

För en i 10 a § 1 mom. 6 punkten avsedd förlängning av betalningstiden får indrivningskostnader krävas av gäldenären endast om betalningstiden förlängs med minst 14 dagar.

10 c §

Maximiantal betalningskrav och betalningsplaner som berättigar till kostnadsersättning vid indrivning av konsumentfordringar

Vid indrivning av en och samma konsumentfordran får indrivningskostnader krävas av gäldenären för högst två sådana betalningskrav som avses i 5 § och för högst en sådan betalningsplan som avses i 10 a § 1 mom. 7 punkten. Gäldenären får dock avkrävas indrivningskostnader för högst två betalningsplaner, om den fordran som ska drivas in inte är direkt utsökningsbar och dess kapital är mer än 100 euro.

Indrivningskostnader får krävas av gäldenären för fler betalningskrav och betalningsplaner än vad som föreskrivs i 1 mom., om det funnits särskild anledning till att flera indrivningsåtgärder vidtagits och indrivningsåtgärderna inte kan anses oproportionerliga med beaktande särskilt av fordrans kapital. I sådana fall ska de indrivningsåtgärder som vidtagits specificeras för gäldenären och denne ska samtidigt upplysas om varför det funnits särskild anledning till indrivningsåtgärderna.

10 d §

Gäldenärens totalkostnadsansvar vid indrivning av konsumentfordringar

För indrivningen av en och samma konsumentfordran får det av gäldenären som in-

drivningskostnader krävas sammanlagt högst följande belopp:

1) 60 euro, om fordrans kapital uppgår till högst 100 euro,

2) 120 euro, om fordrans kapital överstiger 100 euro, men uppgår till högst 1 000 euro,

3) 210 euro, om fordrans kapital överstiger 1 000 euro.

Av gäldenären får de faktiska indrivningskostnaderna krävas till ett belopp som överstiger vad som föreskrivs i 1 mom., om indrivningen har varit exceptionellt svår och indrivningsåtgärderna inte kan anses oproportionerliga med beaktande särskilt av fordrans kapital. I sådana fall ska de indrivningskostnader som krävs och grunderna för dem specificeras för gäldenären och denne ska samtidigt upplysas om varför kostnaderna överskrider det maximibelopp för totalkostnadsansvaret som annars ska iakttas.

För indrivningen av en direkt utsökningsbar konsumentfordran får det av gäldenären krävas indrivningskostnader till ett belopp av sammanlagt högst 51 euro.

10 e §

Standardersättning för indrivningskostnader

Om en betalning som avses i 1 § i lagen om betalningsvillkor i kommersiella avtal (30/2013) är försenad så att borgenären har rätt till dröjsmålsränta, har borgenären rätt att av gäldenären få 40 euro som standardersättning för indrivningskostnaderna. Borgenären har då rätt till ersättning för de indrivningskostnader som avses i 10 § endast till den del deras belopp överstiger standardersättningen.

10 f §

Direkt utsökningsbara indrivningskostnader

Om indrivningen gäller en konsumentfordran som är direkt utsökningsbar, är också de kostnader som borgenären orsakas av indrivningen av fordran direkt utsökningsbara.

Om indrivningen gäller någon annan direkt utsökningsbar fordran än en konsumentfordran, är borgenärens kostnader för indrivningen av fordran direkt utsökningsbara till den del kostnaderna inte överstiger

1) 40 euro för varje försenad betalningspost, om fordran består av sådana betalningar som avses i 10 e §,

2) de maximibelopp enligt 10 a § 1 mom. och 10 d § 3 mom. för indrivningskostnaderna för en direkt utsökningsbar konsumentfordran, om det är fråga om någon annan fordran än en sådan som avses i 1 punkten.

11 a §

Avräkningen av medel från de delar som fordran består av

De medel som influtit vid indrivningen får i första hand räknas av från räntan och först därefter från kapitalet.

De medel som influtit vid indrivningen av en konsumentfordran får användas för avräkning av indrivningskostnaderna och räntan på dem först efter det att fordran och räntan på den har betalats.

13 §

Tvångsmedel

En näringsidkare som bryter mot 4, 4 a—4 c, 5, 5 a eller 6 § eller 11 a § 2 mom. när näringsidkaren driver in en konsumentfordran, kan förbjudas att fortsätta ett dylikt förfarande eller att upprepa det eller ett därmed jämförbart förfarande. Förbudet ska förenas med vite, om det inte är obehövt av särskilda skäl.

En näringsidkare som bryter mot bestämmelserna i 4, 4 a, 4 b eller 7 § när näringsidkaren av en annan näringsidkare driver in en sådan fordran som uppstått i näringsverksamhet, kan förbjudas att fortsätta eller att upprepa ett sådant förfarande. Förbudet ska förenas med vite, om det inte är obehövt av särskilda skäl.

Om det finns särskilda skäl, kan förbudet meddelas att gälla också en person som är anställd hos en näringsidkare som avses i 1 eller 2 mom. eller någon annan som handlar för näringsidkarens räkning.

14 §

Meddelande av förbud

Ett förbud som avses i 13 § meddelas av

marknadsdomstolen. Marknadsdomstolen kan också meddela ett temporärt förbud som gäller tills saken är slutligt avgjord.

Konsumentombudsmannen kan meddela ett förbud som avses i 13 § 1 mom. och förena det med vite i ett ärende som inte har avsevärd betydelse för tillämpning av lag eller i övrigt. Konsumentombudsmannens beslut får inte överklagas genom besvär. Den som förbudet gäller får föra beslutet till marknadsdomstolen för behandling inom 30 dagar efter att ha fått del av beslutet. I annat fall står beslutet fast. Vite som ett förbud är förenat med döms ut av marknadsdomstolen.

Konsumentombudsmannen kan meddela ett förbud som avses i 13 § 1 mom. temporärt och förena det med vite på det sätt som föreskrivs i 10 § 3 och 4 mom. i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012).

Särskilda bestämmelser gäller dessutom för marknadsdomstolen och behandlingen av ärenden i marknadsdomstolen.

15 §

Ersättningsansvar

En borgenär är skyldig att ersätta skada som orsakats den mot vilken indrivningen riktats som en följd av att borgenären eller den uppdragstagare som borgenären överlätit indrivningen till förfarit i strid med denna lag eller annars felaktigt.

Om skada har orsakats till följd av uppdragstagarens felaktiga förfarande, ansvarar också uppdragstagaren för att den skadelidande ersätts för skadan.

En borgenär som varit tvungen att betala skadestånd till följd av uppdragstagarens felaktiga förfarande har rätt att av uppdragstagaren få tillbaka den ersättning borgenären har betalat.

Denna lag träder i kraft den 16 mars 2013.

Bestämmelserna i 10 c och 10 d § i denna lag tillämpas på indrivningsåtgärder som vidtas efter ikraftträdandet. Om indrivningen har inletts före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på gäldenärens totalkostnadsansvar dessutom den 10 c § som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 10 e § och 10 f § 2 mom. i denna lag tillämpas på fordringar som förfaller till betalning efter ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 11 a § i denna lag tillämpas på medel som inflyter vid indrivning efter det att det förflutit nio månader från ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 15 § i denna lag tillämpas inte på skador som förorsakas av ett förfarande före ikraftträdandet.

Helsingfors den 18 januari 2013

Republikens President
SAULI NIINISTÖ

Försvarsminister *Carl Haglund*